

POLİTİKA

Üst aklın vazgeçemediği oyuncak: Koalisyonlar

Türk siyasi tarihi, 27 Mayıs 1960 ihtilali sonrasında gerçekleşen 1961 genel seçimleriyle birlikte "koalisyon" kavramıyla tanıştı. Üst akıl tarafından yönetilen darbelerin balans ayarı için kullandığı koalisyonlar, 60'lardan bu yana istikrarsız ve giderek dibe batan Türkiye'nin sorumlusu oldu. Ta ki 2002 seçimlerinden sonra AK Parti iktidarıyla yakalanan 15 yıllık istikrara kadar.

Abone Ol

Google News

Haber Merkezi

27 Mart 2017, 04:00

Son Güncelleme: 27 Mart 2017, 07:35

Yeni Şafak

Üst aklın vazgeçemediği oyuncak: Koalisyonlar

YORUM

PAYLAŞ

Türkiye, cumhuriyetin ilanından bu yana 94 yılda tam 65 hükümet gördü. Adnan Menderes öncülüğündeki Demokrat Parti'nin 10 yıllık iktidarı ve gelişen ülke ekonomisi bazı çevreleri rahatsız edince idamlarla millete yön veren darbeler peşi sıra gelmeye başladı. Hükümetlere isteklerini yaptırmak isteyen darbeci askerler, koalisyon hükümetleri sürecini başlattı. Koalisyon hükümetleri Türkiye'yi kaosun kucağına iterken hemen ardından da yeniden askeri müdahaleler geldi. Asker kılığındaki cuntacılar hükümette ya da devletin başında kimin olmasını istediklerini belirtiyor istedikleri ortamı oluşturuyor, neticede ya kuklayla ya direkt müdahale ile yine kendileri yönetiyordu.

40 YIL KOALİSYONUN PENÇESİNDE GEÇTİ

Askerin tehdit ve sindirmeyle uyguladığı bu balans ayarlı sistem ile yıllar sürecek ve Türkiye'yi dünya ülkelerinin gerisinde bırakacak koalisyon hükümetlerinin temelleri atıldı. 1960'lar, 70'ler, 90'lar ve 2000'li yılların başında, koalisyonların neden olduğu krizler ülkeyi yangın yerine çevirirken, Türkiye'nin yüzde 90'ı dini görüşleri nedeniyle baskı altında tutuldu, kimi kesimler ise marjinal odakların ağına bırakıldı. Böylelikle ülke onlarca yıl siyasi istikrarsızlığın pençesinde kıvrandı.

DARBELERİN İLK ÇOCUĞU SADECE 7 AY DAYANDI

Türkiye 1946- 1950 arası CHP'nin tek parti iktidarıyla yönetildi. Sonraki on yıl Türkiye'de "Adnan Menderes'li Demokrat Parti" rüzgarı esti. O rüzgarı kesen ise, 27 Mayıs 1960'ta askerın sert müdahalesiydi. İhtilal sonrası, Başbakan Menderes, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştu Zorlu ve Maliye Bakanı Hasan Polatkan'ın idam edilmesi, Türk siyasetinin yaşadığı en büyük travma oldu. Türkiye koalisyon ile bu süreçte tanıştı. Menderes'in 17 Eylül 1961'de idamından 29 gün sonra yapılan seçimden CHP yüzde 36.7, Adalet Partisi Ragıp Gümüşpala'nın liderliğinde girdiği yarışta yüzde 34.8 oy aldı. Yeni Türkiye Partisi ile Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nin aldığı oylarla CHP'ye karşı yüzde 62'lik bir blok oluşması, o günlerde "27 Mayısçılara karşı Menderes'in zaferi" olarak yorumlanmıştı. Ama hiçbir parti tek başına hükümet kuramadı. Darbeden sonra 10 Kasım 1961 tarihinde ilk koalisyonu kurma görevi, Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. Partiler İnönü yönetiminde çalışmak istemiyordu. Muhtemel bir siyasi kriz tehdidi, Adalet Partisi'nin İnönü ile birlikte çalışmasına zemin hazırladı. Yeni hükümet 20 Kasım'da ilan edildi. CHP Genel Başkanı İsmet İnönü'nün başbakanlığındaki hükümet, ortaklığı oluşturan partilerin uyumsuzluğu nedeniyle sık sık bunalımlarla karşılaştı.

Kurmay Albay Talat Aydemir öncülüğünde TSK içindeki bir grubun darbe girişimi son anda önlendi. Aydemir ve arkadaşlarının affı Meclis'te konuşulurken, AP "Yassıada mahkumlarının da affı" nı gündeme getirdi. Bu durum, hükümette ve orduda rahatsızlık yaratırken, ilk koalisyonun da sonunu hazırladı. İnönü istifa etti, ilk koalisyon sadece 7 ay sürdü.

ASKER ZORUYLA HÜKÜMET KURDURULDU

Hükümeti kurma görevi, 4 Haziran 1962 tarihinde Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel tarafından yine Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. İnönü, aynı gün görüşmelere başladı. Yine eski sorularla karşılaştı: Devletin ekonomi üzerindeki kontrolü ne kadar olacaktı, özel sektöre ne kadar özgürlük verilecekti? Bir ilerleme kaydedemeyen İnönü, 18 Haziran'da çabasıyla vazgeçti. Fakat askeri baskı yine devreye girdi ve 24 Haziran'da (hükümet krizinin 25. gününde) CHP, CKMP, YTP ve bağımsızlar (çoğunluğu eski AP'li milletvekili) bir koalisyon hükümeti kurmada anlaştı. İlk koalisyon hükümetinin travmaları geçmeden İsmet İnönü'nün başını çektiği Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), Yeni Türkiye Partisi (YTP), Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi (CKMP) ve bağımsız milletvekilleri arasında bir koalisyon hükümeti kuruldu. İstikrarsız siyasi hayatın üzerine askeri müdahaleler eklenince koalisyon hükümetlerinin de ömrü uzun olmuyordu. 25 Haziran 1962 yılında başlayan hükümetin çalışmaları yine darbe girişiminde bulunanlara af tartışmalarının bir araya gelmesiyle durma noktasına geldi ve 25 Aralık 1963'te İsmet İnönü tekrar istifa etti.

TEHDİTLE GÜVEN OYU ALDILAR

İnönü, 23 Aralık'ta, Meclis'teki 33 bağımsızla bir kabine kuracağını ilan etti; bağımsızlarla birlikte 208 oya sahipti (Çoğunluk için 18 eksik). İnönü, Türkiye ile Yunanistan arasında açık bir çatışma tehlikesi gösteren Kıbrıs krizinin yükselen gerilimi ortasında, 25 Aralık'ta yeni kabinesini sundu. 2 Ocak'ta CHP'liler, hükümet güvenoyu almazsa, gelecekte kurulacak hiçbir koalisyonda yer almayacaklarını belirten bir uyarı yayınladı. Sadece 2 yıl önce Başbakan asılan bir ülkede bunun anlamı darbe tehdidiydi. Özellikle Kıbrıs krizi devam ederken, yeni bir kriz olasılığı karşısında Yeni Türkiye Partisi lehte oy kullanmaya karar verdi. Ertesi gün Üçüncü Koalisyon 175'e karşı 225 oyla güvenoyu aldı. 12 Şubat 1965'e kadar üçüncü koalisyon görev yaptı. 30. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti veya I. Süleyman Demirel Hükümeti, Süleyman Demirel başkanlığında Adalet Partisi tarafından kuruldu. Hükümet 27 Ekim 1965 - 3 Kasım 1969 tarihleri arasında görev yaptı.

CUNTANIN TEKNOKRAT HÜKÜMET ZORLAMASI

1970'li yıllar Türkiye'si, bugünküyle kıyaslanamayacak kadar karmaşık bir siyasi tabloyla karşı karşıyaydı. Bir yandan 12 Mart 1971'de askerlerin verdiği muhtıranın etkisi, diğer yandan "kurtarıcı" gözüyle bakılan "teknokrat hükümet" denemelerinin başarısızlığı toplumsal gerilimlerin fitilini ateşledi. "Bir muhtıra, bir

darbe arası"nda siyaset "iki arada, bir derede"ydi!

MUHTIRA AKIŞI DEĞİŞTİRDİ

Türkiye, 1970'li yıllara Süleyman Demirel'in başında olduğu Adalet Partisi (AP) iktidarıyla girmişti. Bu dönemde, Emekli Korgeneral Cemal Madanoğlu'nun başında olduğu askeri cuntanın darbe hazırlığı son anda ortaya çıkarıldı. Darbe önlendi ama hükümet, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Memduh Tağmaç ve kuvvet komutanlarının 12 Mart 1971 muhtırasıyla istifa etmek zorunda kaldı.

ASKER EMREDİYORDU HÜKÜMET KURULUYORDU

Muhtırayla parlamento feshedilmedi, partiler kapatılmadı, anayasa askıya alınmadı. Ancak askerlerin dediği oldu ve Başbakan Demirel, istifasını verdi. Ordu, "teknokratlar hükümeti" talep ediyordu. O hükümeti, CHP'den istifa eden Kocaeli Milletvekili Nihat Erim "bağımsız Başbakan" olarak kurdu. Hükümette AP'den 5, CHP'den 3, Milli Güven Partisi'nden (MGP) 1 bakan yer aldı. 27 üyeli kabineye dışarıdan katılanlar arasında, Dünya Bankası'ndan davet edilen Atilla Karaosmanoğlu da vardı. Türkiye, 2001 krizinde gördüğü Kemal Derviş örneğini, 1971'de Karaosmanoğlu'yla da yaşamıştı. Hedef, ekonomiyi düzeltmekti. Ancak, o süreçte enflasyon 9 ay içinde yüzde 11'den, 23.3'e çıktı. 11 bakanın istifasıyla son bulan ilk hükümetin ardından, Erim'in kurduğu 2. teknokrat hükümeti de beklenen başarıyı sağlayamadı.

GEZMİŞ VE ARKADAŞLARI İDAM EDİLDİ

Erim'in Başbakan olduğu döneme damga vuran olaylardan biri Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve

Hüseyin Inan hakkında verilen idam cezalarının onanması oldu. Kararlar, 24 Nisan 1972'de TBMM'de yapılan oylama sonucunda kesinleşmişti. Üç isim, 6 Mayıs 1972'de idam edildi. Erim'in ardından Ferit Melen ve Naim Talu'nun kurduğu teknokrat hükümetlerinin akıbeti de, Erim hükümetlerinden farklı olmadı.

HALKÇI ECEVİT'E BİLE TAHAMMÜL YOKTU

CHP'de değişimin ayak sesleri sandığa yansıdı, 2'nci koalisyon dönemi başladı. Demirel muhalefet olmak isteyince Ecevit, Erbakan ile el sıkıştı. 1970'lerin başında siyasette yaşanan en büyük değişimlerden biri CHP'de oldu. "Ortanın solu" hareketini başlatan Bülent Ecevit, İsmet İnönü'ye bayrak açmış ve 4 Mayıs 1972 kurultayında CHP'nin başına geçmişti. Ecevit'in ilk sınavı Cumhurbaşkanlığı seçimi oldu. Askerler Faruk Gürler'in seçilmesini istiyordu ama Ecevit, Demirel'le birlikte buna karşı çıktı ve "Fahri Korutürk" yeni Cumhurbaşkanı oldu. Ecevit liderliğinde girdiği ilk seçim olan 14 Ekim 1973'te yüzde 33.3 oy aldı ama tek başına iktidar olamadı. Türkiye'de "ikinci koalisyonlar dönemi" başlıyordu. 1973'te CHP-AP koalisyonu bekleniyordu. Ancak Demirel, "Halk bize muhalefet görevi verdi" dedi. Ecevit ise "Olmaz" denilen bir formülü devreye soktu. Milli Selamet Partisi (MSP) Lideri Necmettin Erbakan'ın kapısını çaldı. İki isim, koalisyon için el sıkışıyordu.

"KIBRIS" ÇIKARMASI

26 Ocak 1974'te işbaşı

yapan Ecevit Başbakanlığındaki hükümet, tartışmalarla görev yaptı. Bu sürece iki olay damga vurdu:

- Hükümet, ABD'nin baskısıyla 1971'de yasaklanan "haşhaş ekimi"ni, 1 Temmuz 1974'te serbest bıraktı.
- Temmuz 1974'te ise Kıbrıs karıştı. Ada'daki Türklerin yaşamı tehlikeye girince, 20 Temmuz 1974'te Kıbrıs Barış Harekatı gerçekleştirildi. Anlaşmaları farklı iki partinin koalisyonu uzun sürmedi. "Siyasal mahkumların genel af kapsamına alınması" hükümete büyük darbe vurdu ve 10 aylık koalisyon tarihe karıştı.

CHP'YE TEK BAŞINA İKTİDAR İÇİN YÜZDE 41 BİLE YETMEDİ

Seçim sonrası kurulan azınlık hükümetleri güvenoyu alamayınca iktidarın kapıları Demirel'e açıldı. 17 Kasım 1974'te Sadi Irmak'ın kurduğu "azınlık hükümeti" güvenoyu alamayınca sahneye bir kez daha çıktı. AP, MSP, MHP ve Cumhuriyetçi Güven Partisi (CGP) "1. Milliyetçi Cephe Hükümeti" kurdu. Erbakan yine Başbakan Yardımcısı'ydı. 5 Haziran 1977'de CHP yüzde 41'le tek başına iktidar olamadı. Ecevit, bu kez "azınlık hükümeti" denedi. O da "güvenoyu" alamayınca iktidarın kapıları, yeniden Demirel'e açılmıştı. Demirel'in başbakanlığında AP, MSP ve MHP, 21 Temmuz 1977'de "2. Milliyetçi Cephe Hükümeti"ni kurdu.

VEKİLLER ALINIP SATILYORDU

11 Aralık 1977'deki yerel seçimleri CHP kazanınca, AP karıştı. Ecevit, Tuncay Mataracı, Hilmi İşgüzar gibi isimlerin de olduğu istifacı AP'lilerle temas kurdu. Pazarlıklar, "Güneş Motel"e kadar taşınmıştı. Ecevit, "Kumar borcu olmayan 11 vekil arıyorum" diyerek, tarihe "11'ler Olayı" olarak geçen eski AP'liler ile anlaştı.

PATLAYAN ENFLASYONLAR.... KATLIAMLAR...

1977'nin son günü, Demirel başkanlığındaki hükümet, "yolsuzluk" iddialarıyla verilen gensoru sonucu düşürüldü. Ecevit, DP, CGP'liler ve 11 bağımsızla 5 gün içinde yeni hükümeti kurarak, Başbakan oldu. Bu süreçte enflasyon hızı yüzde 100'ü bulurken, grevler yayıldı. Malatya ve Maraş'ta anarşi tarihe acı izler bıraktı. TÜSİAD, gazetelere verdiği tam sayfa ilanlarla, hükümetin istifasını istiyordu. Ecevit'le Güneş Moteli'nde anlaşılan bakanlar hakkındaki yolsuzluk iddiaları koalisyonu derinden sarstı. 14 Ekim 1979'da yapılan "ara seçimler"de başarısızlığa uğrayan Ecevit, istifasını vermek zorunda kaldı.

70 CENT'E MUHTAÇ TÜRKİYE!

Cumhurbaşkanı Korutürk, hükümeti kurma görevini bir kez daha Demirel'e verdi. Demirel de, MSP ve MHP'yle bu kez "azınlık hükümeti" kurdu. Bu tartışmalar arasında bir başka kriz de kapıya dayandı. Cumhurbaşkanı Korutürk'ün görevi sona ermişti. Korutürk'ün yerine Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil vekalet etmeye başladı. Yaşanan bu süreç toplumu her yönden olumsuz etkiledi. "70 cent'e muhtaç Türkiye" söylemi, o günlerde ortaya çıkmıştı. Ülkenin dört bir yanında benzin, yağ, tüp kuyrukları alabildiğince uzuyordu. Anarşi ise her gün can alır hale gelmişti. Birçok ilde "sıkıyönetim" uygulanmaya başlanmıştı. Sonuç tam da bu ortamı hazırlayan darbecilerin istediği gibiydi. Kenan Evren 12 Eylül 1980'de binlerce insanın hayatını kaybeten yüzlerce kişiyi katleden darbeyi gerçekleştirildi. 12 Eylül günü nasıl olduysa

anayasayı karartan yuziercesini katleden darbeyi gerçekteştirir. 13 Eylül günü nası olduysa Türkiye'yi kana bulayanlar adeta yer yarıp içine girmişti. Partiler kapatıldı, liderler gözlem altına alındı. Böylece 1971 muhtırasıyla başlatılan "ikinci koalisyon dönemi" de, asker müdahalesiyle sona erdi.

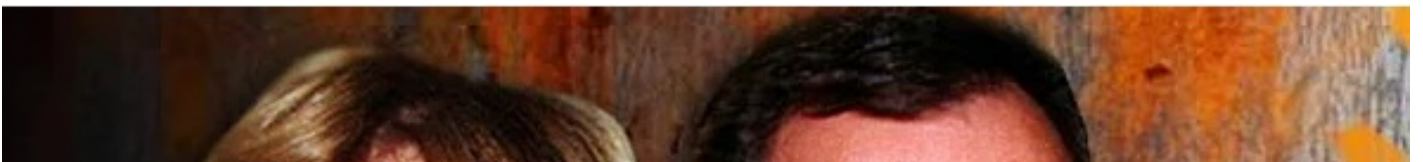
ÖZAL KÖŞKE ÇIKINCA KAOS YENİDEN BAŞLADI

1960'larda Süleyman Demirel, 1970'lerde de Bülent Ecevit siyaset sahnesinde başrol oynayan isimler olmuştu. 12 Eylül 1980 askeri darbesiyle Demirel ve Ecevit gibi, Necmettin Erbakan'dan Alparslan Türkeş'e kadar isimler ve partileri siyaset kulvarından çıkarıldı. Yeni anayasa, darbeyi gerçekteştiren Kenan Evren'e "Cumhurbaşkanlığı" yolunu açarken, siyasette de yeni bir dönem başlatmıştı. 1980'lere damga vuracak isim ise "Turgut Özal" oldu. Özal'ın partisi Anavatan, 1983 seçimlerinde tek başına iktidara gelirken, 1991'in son dönemine kadar ülkeyi tek başına yönetti. Siyasette dengeleri değıştiren ise bu kez "asker" değıl, Turgut Özal'ın "Cumhurbaşkanlığı" adımı oldu. Özal'ın Çankaya Köşkü'ne çıkışı sonrası, Yıldırım Akbulut ve Mesut Yılmaz'la devam eden sürecin sonunda gerçekteşen 20 Ekim 1991 seçimleri, Türkiye'de üçüncü kez "koalisyonlar dönemi"ni başlattı.

DEMİREL YEDİNCİ KEZ GELDİ! Milletin derin iltıerman olarak çizginin dışına çıkan Refah-Yol Hükümeti ise 28 Şubat darbesi ile indirildi.

1991 seçimlerinde halka "iki anahtar" vaat eden Süleyman Demirel'in Doğru Yol Partisi sandıktan yüzde 27.3 oyla birinci çıktı. ANAP'ın oyu yüzde 24'te kalmıştı. Erdal İnönü'nün başında olduğu SHP üçüncüydü. 12 Eylül darbesi sonrasında Necmettin Erbakan "Refah Partisi", Bülent Ecevit "Demokratik Sol Partisi", RP ile ittifaka giden Alparslan Türkeş de Milliyetçi Çalışma Partisi ile tekrar siyaset sahnesine dönmüştü. Bu süreçte Demirel, İnönü'nün SHP'si ile uzlaştı. Daha önce altı kez giden Demirel, yedinci kez Başbakanlık koltuğuna oturuyordu. 17 Nisan 1993 günü, Turgut Özal'ın vefatı bir kez daha Türkiye'de siyasi istikrarsızlığın önünü açtı.

DYP-SHP koalisyonu

ÇİLLER'E AÇILAN YOLLAR

Çankaya Köşkü'ne bu kez çıkmak isteyen isim, vaktiyle Özal'a ağır sözlerle yüklenen Demirel olmuştu. Demirel, 16 Mayıs'ta Cumhurbaşkanı seçilinceye kadar Başbakanlığa Erdal İnönü vekalet etti. Demirel Köşk'e çıktıktan sonra ise DYP Genel Başkanı Tansu Çiller oldu. Tansu Çiller, DYP Genel Başkanı olduktan sonra SHP'yle koalisyon sürdü. 50'nci Hükümet, 25 Haziran 1993'te işbaşı yaptı. Çiller, "ilk kadın başbakan" olarak tarihe geçmişti. Erdal İnönü yine Başbakan Yardımcısıydı. DYP-SHP dönemi de ekonomik kriz yaşanan süreçlerden biri oldu. Koalisyonlarla beraber 90lı yılların faili meçhullerine, siyasi sukastlerine de kapı aralanmış, derin yapılara gün doğmuş oldu.

KOALİSYON KURMANIN İLK ŞARTI: YA ASKER ONAYLAYACAK YA ÜLKEYİ BATIRMAYA GÖNÜLLÜ OLACAK

24 Aralık 1995 seçimlerinde sandıktan sürpriz bir sonuç çıktı. Necmettin Erbakan liderliğindeki Refah Partisi ilk kez birinci oldu. Cumhurbaşkanı Demirel ise hükümeti kurma görevini ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'a verdi. Yılmaz da, DYP ile "Ana-Yol" hükümeti kurdu. Hükümete, DSP dışarıdan destek veriyordu. Azınlık koalisyonu, 12 Mart 1996'da güvenoyu aldı. Ancak RP, Mayıs ayında gensoru verince, Başbakan Yılmaz üç ay sonra istifa etmek zorunda kaldı. Erbakan'ın beklediği haber gelmişti. Demirel, hükümeti kurma görevini bu kez Erbakan'a veriyordu. Askerlerin uyarılarının gölgesinde RP ile DYP "Refahyol" hükümetini kurdu. Erbakan "Başbakan", Çiller "Başbakan Yardımcısı"ydı. Refahyol ise işe memur ve işçilere verilen rekor zamlarla başladı. Sincan'da yürüyen tanklar ve 28 Şubat 1997 MGK'sında alınan kararlar, "demokrasiye balans ayarı" olarak nitelenecek ve tarihe "post-modern darbe" olarak geçecekti. Önce 28 Şubat kararları, ardından 21 Mayıs 1997 tarihinde Yargıtay Başsavcısı Vural Savaş tarafından RP hakkında açılan kapatma davası, Çiller'in başbakan olmasına fırsat tanımadan "Refahyol" hükümetinin sonunu getirdi.

30 Haziran 1997 ile 11 Ocak 1999 arasında görev yapan, Anavatan Partisi, Demokratik Sol Parti ve Demokrat Türkiye Partisi koalisyonu ise Refah Yol hükümetinin düşürülmesi için DYP'den koparılan vekillerin desteğiyle darbecilerin emriyle kuruldu. En büyük icraatı 28 Şubat kararları ile halka zulmetmet oldu.

DSP, MHP, ANAP koalisyonu
DEVLETE BORÇ VERENLER GECELIK YÜZDE 7500 FAİZ İLE GERİ ALDI

1999'daki seçimlerinde Ecevit'in DSP'si, MHP ve ANAP ile koalisyon hükümeti kurdu. Türkiye tarihindeki son koalisyon olan bu hükümet döneminde ülke en büyük ekonomik krizlerinden birini yaşadı. Ecevit'in rahatsızlanması ve uzayan tedavi süreci, DSP'de yaşanan bölünme, MHP lideri Devlet Bahçeli'nin erken seçim isteği o sürece damga vurdu. Hükümet ortakları arasında yasalar konusunda tartışma yaşanıyor. Köşk ile hükümet arasında da gerilim vardı. 19 Şubat 2001'de toplanan MGK'da bu nedenlerle, dönemin Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ile Ecevit arasında "Anayasa kitapçığı fırlatma" olayı yaşandı. Ecevit, öfkeyle toplantıyı terk etmişti.

MİLLET ARTIK YETER DEDİ VE AK PARTİ'Yİ TEK BAŞINA İKTİDARA GETİRDİ

Açıklamalar diken üstündeki ekonomiyi adeta yerle bir etti. Türkiye tarihinin en büyük krizlerinden biri yaşanıyor. Kemal Derviş "kurtarıcı" olarak çağrılmış, "ekonominin patronu" olarak da dışarıdan bakan yapılmıştı. Pek çok düzenlemeyle IMF'den yüklü borç alındı ve kemer sıkma politikası hayata geçirildi. Ancak işin sonunu gören Devlet Bahçeli'nin hamlesiyle erken seçime gidildi. 3 Kasım 2002'deki seçimde, halk, son koalisyonu da sandığa gömdü ve bu partileri cezalandırarak, AK Parti'yi tek başına iktidara taşıdı.

YILLARIMIZI ÇALDIRAN
Ahmet Necdet Sezer ve Bülent Ecevit

Türkiye'nin sivası geçmişini rakamlar özetliyor.

- 94 yılda 65 Hükümet kuruldu. 2 askeri darbe 3 darbe girişimi oldu. Defalarca muhtıra verildi.
- IMF ile 13 Stand-By Anlaşması imzalandı.
- 1973-80 arası kurulan koalisyon hükümetleri, bir siyasi uzlaşma sağlayamadı ve toplumsal çatışmalara, binlerce gencin ölümüne yol açtı. Darbeciler istediğini aldı ve 12 Eylül geldi.
- 1991'den sonra yaşanan koalisyonlar süreci ve akabinde Refah-Yol hükümetini indirmek isteyen Cumhurbaşkanı ve Cumhuriyet Başsavcısı ile yaşanan krizler sistemi kilitledi. ve yine darbecilerin istediği oldu.
- 2002'de başa geçen AK Parti hükümeti, 15 yılda tam 7 kez AYM, CB, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ve TSK ve FETÖ gibi terör örgütlerince siyaset dışı yollarla engellendi.
- Darbe ve statüko yanlısı medya yüzlerce kez Rahatsızlık manşeti attı.
- Cumhuriyet döneminde 94 yılda kurulan toplam 65 hükümetin süresi 17 ayda bir hükümete tekabül etti.
- Ortalama 3,5 yılda bir genel seçim yapıldı. 1970-80 arasındaki 10 yıllık dönemde toplam 12 hükümet kuruldu ve bu hükümetlerin ortalama ömrü 10 ay oldu.
- 1991-2002 yılları arasında ise ortalama 16 aylık ömürleri olan 9 Hükümet kuruldu. 1950 yılından beri tek başına iktidarlar döneminde ortalama büyüme oranı yüzde 5,6 iken, koalisyon dönemlerinde aynı oran yüzde 4'te kaldı.
- Cumhuriyet tarihimizde kurulan 65 hükümetin 36 tanesinin ömrü bir yılın altında kaldı.
- Koalisyon dönemlerinin başbakanı bir beyanatında "Ülkemiz 70 cente muhtaç" şeklinde beyanatıyla koalisyonların ülkeyi getirdiği ekonomik darboğazı özetledi.

GÜNDEM

Hayırcıların yalanları ve gerçekler

GÜNDEM

600 vekil bile yetersiz

GÜNDEM

Hepsi de en doğrusu Başkanlık dedi

PAYLAŞ

#Anayasa referandumu

#16 Nisan 2017

#Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi

#Koalisyonlar

ÖNERİLEN VİDEO

GÜNDEM E-POSTA ABONELİĞİ

Bir kişi daha pozitif çıktı

Aynı aileden dokuz kişi koronavirüs nedeniyle hayatını kaybetmişti.

'Kıyamet Sığınağı'

Olağanüstü haller için yapıldı: Görenler şaşkına döndü.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

